

Незважаючи на зменшення кількості збанкрутілих підприємств досі залишається велика частка підприємств, які ліквідуються кожного року. Нововведення, представлені в Кодексі, повинні усунути недоліки попереднього Закону, а також передбачається забезпечення високого ступеня захищеності як кредиторів, так і боржників.

Література.

1. Москвін Б. Банкрутство як механізм антикризового управління підприємством. Вісник КНТЕУ. 2020. № 2. С. 58 – 68.
2. Кількість активних підприємств за регіонами України та видами економічної діяльності. URL: <http://education-ua.org/ua/analytics/305-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti-evropejski-krashchi-praktiki-dlya-ukrajini> (дата звернення: 04.10.2020)
3. Кодекс України з процедур банкрутства : Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 19, ст.74. Дата оновлення: 16.08.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/85/96-вр> (дата звернення: 04.10.2020).
4. Застосування норм Кодексу України з процедур банкрутства. Збірка наукових статей / За заг. ред. С.В. Жукова. Київ : Алерта, 2019. 216 с.
5. Новий порядок банкрутства в Україні на захисті кредиторів. URL: <https://unba.org.ua/publications/print/4819-novij-> (дата звернення: 04.10.2020).

АКТУАЛЬНІСТЬ ІНСТИТУЦІЙНИХ ЗМІН ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ

БЕЛОУСОВА О.С., К. Н. ДЕРЖ. УПР., ДОЦ.

***ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА ІМЕНІ ПЕТРА ВАСИЛЕНКА***

БЕЛОУСОВ В.М., К. Н. ДЕРЖ. УПР., ДОЦ.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Згідно прогнозів багатьох економічних аналітиків, очікувана світова економічна криза, що мала стати наслідком чергового етапу економічного циклу у 2020 році, повинна була спричинити велику рецесію більшості економік світу [5].

Більшість країн та їх економіки були відносно готові до цього і робили необхідні заходи в рамках політики стабілізації: створювалися стабілізаційні фонди, вводилися протекціоністські заходи, скорочувалися ризикові інвестиції і збільшувався приплив капіталу в цінні метали, чого на жаль не можна стверджувати щодо України [3].

Однак поштовхом до початку рецесії виступив зовсім не економічний фактор, а хвиля пандемії. У цих реаліях абсолютно непередбачуване почали відбуватися економічні та суспільні перетворення. Результати ефективності боротьби з вірусом COVID-19 в різних країнах світу, стали настільки хаотичними та несподіваними, що доволі варто визначити, найбільш успішні країни в цьому напрямі. Аналітики констатують, що країни, в яких роль держави має домінуюче значення, проводять боротьбу із захворюванням набагато ефективніше, ніж країни з розвиненим ринком або широкими правами у суспільства. Відповідно постійні дебати щодо допустимого ступеня втручання держави в соціально - економічні процеси, програють ті, хто вважає, що таке втручання повинно бути мінімальним.

Відповідно можна констатувати, що під час кризи роль держави повинна зростати. Однак при цьому є необхідною побудова збалансованої соціально - економічної моделі, яка б дозволила мінімізувати соціально – економічні втрати. В таких обставинах темпи зростання економіки і питання зростання / спаду відійдуть на другий план. У центрі уваги буде залишатися стабільність, перш за все в задоволенні основних потреб населення. А головним стане відповідь на питання, як та чи інша держава зможе забезпечити прийнятне існування для більшості населення, причому не покладаючись на приватний бізнес як на основний ресурс.

Головне питання все ж не в тому, наскільки загальмується економіка світу або конкретної країни, важливіше те, як економіка буде виглядати після епідемії, чи зможе повернутися до початкового стану, нехай і втративши кілька відсотків зростання [4]. І тут очевидної відповіді немає. Зрозуміло, що є певні галузі, які найбільше постраждали від пандемії: зовнішня торгівля; транспорт (авіа, авто); туризм, готелі та ресторани; офлайн - сервіси та розваги (перукарні, фітнес, спорт, театр, кіно і т.д.). Але є і ті, що навпаки набрали обертів: локальна е-сфєра, особливо продукти і готова їжа; онлайн - розваги; виробництво і продаж медичних препаратів та товарів; медицина, перш за все дистанційна; виробництво і продаж продуктів. Значна частина фінансової галузі також може знайти позитивні для себе боку в сьогодишньому розвитку подій [6].

Безсумнівно, боротьба з коронавірусом - це благородна, але досить витратна місія. Здійснюючи її, держава одночасно змінює всі правила гри в економіці. Виявилось, що в деякій ситуації можна: зупинити повсякденну роботу бізнесу; обмежити свободу пересування товарів і

людей з тих самих підстав; змінити сформовану роками звичну податкову систему; залишити практично всю економічну діяльність в стані невизначеності без будь-якого прогнозу повернення до нормального життя. Традиційні наповнювачі бюджету, великі промислові компанії можуть зіткнутися із серйозними фінансовими проблемами через зниження попиту на зовнішніх ринках, трансформація економіки України в бік диверсифікації так і не була здійснена, а грошей на бюджетне стимулювання структурної перебудови може не вистачити через кризу на сировинному ринку, та колосальне зростання зовнішнього боргу. Конкуренція могла б допомогти підвищенню ефективності економіки, але тих, хто зможе конкурувати, залишається все менше і менше в приватному секторі. А після епідемії їм ще знадобляться і інвестиції для перекладу бізнесу на посткризову модель [1].

Державна економіка буде тільки розширювати свої позиції, і в цих умовах на перший план вийдуть питання зайнятості, мінімального гарантованого доходу, створення єдиної державної IT-інфраструктури. Для вирішення таких завдань необхідні стійкий бюджет і його стабільне наповнення за рахунок податкових надходжень. Нова розподілена модель бізнесу в поєднанні з продовженням роботизації може привести до зростання безробіття. В результаті зросте запит на соціальне забезпечення, а економічні відносини стануть менш капіталістичними і більш соціалістичними.

Сьогоднішня світова фінансова та економічна криза є лише першою ознакою системної кризи, в якій на перше місце висувається роль державних інститутів по регулюванню економікою, результативність яких різко знижується у зв'язку з «виродженням» суцільної функції самих інститутів та обмеженістю їх впливу на національну економіку внаслідок відкритості економіки та її контролю з боку міжнародних фінансових організацій та олігархічних угруповань [2].

Вже зараз можна стверджувати, що економічна модель після кризи буде спиратися на близькість до держави. Тому вкрай важливим є підвищення ефективності, посилення впливовості, та можливо створення нових інституцій державного управління, які б були здатні не просто регулювати економічні процеси, втручатись в бізнес – процеси, а формувати загально – стратегічну політику державного управління і не тільки в сфері економіки. Цей процес, як це не парадоксально, необхідно здійснювати як не в умовах скорочення, так мінімум – оптимізації бюджетних витрат на публічне управління.

Значний резерв можливого скорочення витрат бюджетних коштів, є насамперед у неефективній інституціональній структурі державного управління, а також безумовно у тіньовій економіці та неефективних механізмах взаємодії держави і ринку.

Література.

1. Бочан І.О. Системна трансформація економіки України та шляхи подолання кризових явищ: інституціональний підхід / І. О. Бочан // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2010. – № 29. – С. 25-30.

2. Малий І.Й. Сучасна економічна криза як ознака прояву інституційної кризи) // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія : економічна. Випуск 37-1. Донецьк, ДонНТУ, 2009. С. 25–27.

3. Задоя, О. (2020). Соціально-економічна модель як чинник подолання негативних наслідків економічної кризи: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Дніпро, 2020р., С. 72-74

4. Berr, E., Combarnous, F., and E. Rougier (2009) Too much consensus could be harmful : measuring the implementation of international financial institutions policies and their effects on growth, in Rochon L.-P. (Ed.) Monetary policies and Financial stability, London : [Electronic resource]. – Access mode: <https://ideas.repec.org/e/c/pei2.html> .

5. World Economic Forum [Electronic resource]. – Access mode: <https://ru.wikipedia.org>

6. The Corruption Perceptions Index / Transparency International [Electronic resource]. – Access mode : <http://www.transparency.org/>.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ПАЛЬНОГО

***ВИШНЕВЕЦЬКА ОКСАНА ВАСИЛІВНА, К.Е.Н, С.Н.С.,
ННЦ «ІНСТИТУТ АГРАРНОЇ ЕКОНОМІКИ»***

Забезпечення енергетичної безпеки України залежить від ефективного управління паливно-енергетичним комплексом. На сьогодні пріоритетним напрямом вдосконалення державної політики є забезпечення перспективного ринку нафтопродуктів і диверсифікації шляхів його постачання [1; С. 44]. Паливна галузь економіки є однією з найважливіших, оскільки нафтопродукти – бензин і дизельне паливо є інфраструктурними й соціально значимими товарами. Вона потребує особливої уваги у зв'язку з такими її особливостями, як залежність від наявних природних запасів паливно-енергетичних